

Vyhodnocení plánu preventivně výchovné činnosti HZS Jihočeského kraje za rok 2023

Hlavním cílem pro rok 2023 bylo obnovit PVČ v plném rozsahu, po letech, kdy byla omezena kvůli epidemii covidu-19 a činnostmi spojenými s pomocí uprchlíkům z Ukrajiny. I přesto, že příslušníci provádějící PVČ byli nadále zapojeni do činností na KACPU, podařilo se HZS JHC dostat na předcovidovou úroveň.

Hlavní priority pro rok 2023 byly:

- a) Obnovení aktivit v preventivně výchovné činnosti plánovaných na období 2020 až 2022, které nebyly realizovány z důvodu přijatých opatření souvisejících s činností HZS ČR spojenou s uprchlickou krizí a přijatými opatřeními souvisejícími s šířením onemocnění covid-19.
- b) Při jednotlivých aktivitách PVČ klást důraz na informace týkající se přípravy občana/rodiny na evakuaci jako jednoho z hlavních nástrojů sebeochrany.
- c) Při jednotlivých aktivitách PVČ se zaměřit na přípravu obyvatelstva ve vztahu k dlouhodobým mimořádným událostem vyžadujícím soběstačnost obyvatelstva (příprava dostatečné zásoby potravin, vody, otopu apod.).
- d) Při jednotlivých aktivitách PVČ seznámit obyvatelstvo s pravidly používání otevřeného ohně v přírodním prostředí ve vztahu k lesním požárům a k extrémnímu suchu.
- e) Pokračovat ve spolupráci s MPSV, Krajským úřadem Jihočeského kraje (KÚ JČK), složkami IZS a seniorskými spolky na PVČ mezi seniory, realizování činností podporujících přípravu seniorů na běžná rizika a mimořádné události.
- f) Podporovat vzdělávání budoucích učitelů v problematice OČMU na vysokých školách a spolupráce s vysokými školami připravujícími budoucí učitele.
- g) Realizovat kurzy pro učitele základních a středních škol k výuce tematiky OČMU dle akreditovaných programů HZS ČR.
- h) Pokračovat ve spolupráci s KÚ JČK na realizaci vzdělávání dětí a studentů v oblasti ochrany obyvatelstva v kraji.
- i) Pokračovat ve spolupráci s ČEZ, a.s., JE Temelín na vzdělávání dětí a studentů v oblasti ochrany obyvatelstva v zóně havarijního plánování, spolupracovat s ostatními organizacemi, které působí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva.

Vyhodnocení hlavních priorit v roce 2023:

- a) V roce 2023 se HZS JHC podařilo obnovit aktivity PVČ v rozsahu před covidem-19 a uprchlickou krizí. Celkem bylo provedeno 225 exkurzí na stanicích HZS JHC,

z toho 98 exkurzí proběhlo na centrální hasičské stanici České Budějovice. Exkurzemi prošlo přes 7 tisíc návštěvníků. Proběhla největší celokrajská soutěž pro děti základních škol „Mladý záchranář v akci“. Společně s Policií ČR zadává HZS JHC v prvním kole, které trvá dva měsíce, 8 úkolů, které najdou na Facebooku HZS Jihočeského kraje a webových stránkách HZS JHC. Soutěže se v prvním kole aktivně zúčastnilo přes 600 dětí. Šest nejlepších týmů z prvního stupně a šest z druhého postoupilo do finále, které proběhlo na stanici České Budějovice. Ve finálovém kole plní celkem 8 úkolů, po sečtení výsledků dostanou nejlepší družstva věcné ceny.

Pokračujeme ve vytváření a zveřejňování preventivně vzdělávacích příspěvků na Facebook a webové stránky.

- b) Při všech exkurzích a aktivitách ve školách byl kladen důraz na určená prioritní témata týkající se přípravy občana/rodiny na evakuaci jako jednoho z hlavních nástrojů sebeochrany.
- c) Při všech exkurzích a aktivitách ve školách byl kladen důraz na určená prioritní témata týkající se přípravy obyvatelstva ve vztahu k dlouhodobým mimořádným událostem vyžadujícím soběstačnost obyvatelstva (příprava dostatečné zásoby potravin, vody, otopu apod.).
- d) Při všech exkurzích a aktivitách ve školách byl kladen důraz na určená prioritní témata. V září se příslušníci oddělení stavební prevence, kontrolní činnosti a ZPP KŘ HZS JHC zúčastnili tematické akce Den za obnovu lesa 2023, která byla zaměřená na bezpečnost v lese, prevenci požáru v lesním porostu apod. Na celodenní akci, pořádané Lesy ČR s účastí kolem 800 návštěvníků, zajistili hasiči stánek PVČ, statistiky lesních požárů, distribuci vzdělávacích materiálů.
- e) Vedoucí odd. OOB se účastnila jednání MPSV, KÚ JČK v rámci tzv. kulatého stolu stárnutí. HZS JHC je v pravidelném kontaktu s organizacemi sdružujícími seniory a distribuuje mezi ně vzdělávací publikace. V červnu se příslušníci odd. ochrany obyvatelstva KŘ HZS JHC zúčastnili sportovních her seniorů v Českých Budějovicích, které se konaly od 8:00 do 14:00 s 300 účastníky. Hasiči měli na hrách stánek PVČ s distribucí vzdělávacích tiskovin a ukázky hašení s PHP.
- f) Na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích probíhá výuka předmětů Ochrana obyvatelstva a prevence rizik a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve specializačním vzdělávání kurzu první pomoci na katedře společenských věd Pedagogické fakulty JU. Cílem tohoto vzdělávání je připravit budoucí pedagogy na identifikaci rizika a správnou reakci pedagoga a studentů při vzniku mimořádné události.
- g) V letošním roce uspořádal HZS JHC akreditovaný kurz MŠMT Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí na centrální hasičské stanici v Českých Budějovicích. Kurzu se zúčastnilo 31 pedagogů ze středních a základních škol.
- h) Spolupráce s KÚ JČK nadále pokračuje, finanční prostředky byly využity k zajištění soutěže Mladý záchranář v akci, zakoupení věcných prostředků k PVČ a tiskovin a dokončení multimediální učebny na ÚO HZS JHC Český Krumlov.
- i) V letošním roce bylo provedeno 5 projektových dní na ZŠ a MŠ v zóně havarijního plánování Jaderné elektrárny Temelín (JETE). Projekt Den bezpečnosti s hasiči běží osmým rokem a je zaměřen na žáky, studenty a jejich pedagogy na ZŠ, SŠ a MŠ v

zóně havarijního plánování kolem JETE. Cílem projektu je získání důležitého přehledu

o problematice ochrany člověka za mimořádných událostí a běžných rizik. Zábavnou formou se děti prakticky učí požádat o pomoc, ochránit sebe i své blízké před možným nebezpečím. Poté mohou získané informace a dovednosti přenést na ostatní členy rodiny. V příštím roce předpokládáme v tomto projektu pokračovat.

Mateřské školy

V roce 2023 provedl HZS JHC celkem 17 akcí vzdělávacího charakteru pro mateřské školy, kterých se zúčastnilo celkem 1138 dětí. Od začátku roku probíhají exkurze na stanicích HZS JHC, které jsou zaměřeny právě na děti v předškolním věku. Celkově proběhlo na všech stanicích 225 exkurzí s návštěvou 7078 osob.

Základní školy

Na základních školách v Jihočeském kraji provedl HZS JHC 31 akcí s celkovým počtem 2406 účastníků. Na CHS České Budějovice pokračoval program exkurzí pro druhý stupeň základních škol, který využívá virtuální realitu. Úkoly virtuální hry jsou koncipovány pro děti od 12 let. K praktickému využití vytvořil koordinátor v roce 2022 PVČ HZS JHC nový dvouhodinový program exkurzí, který se skládá z 60 minut v multimediální učebně, kdy zhruba 20 minut zabírá prezentace základních preventivně bezpečnostních témat a představení různých specializací u HZS JHC včetně jejich činnosti jako jsou potápěči, lezci, letečtí záchranáři a ukázky zajímavých zásahů HZS JHC. 40 minut pak tvoří část, ve které si žáci postupně vyzkouší řešení mimořádných událostí ve virtuálním prostředí. Správné hašení hořícího oleje na pánvi, sbalení evakuačního zavazadla, výběr správného hasicího přístroje

a následné uhašení požáru televize.

Druhá hodina exkurze je věnována prohlídce výcvikového trenažeru pro pohyb ve ztížených podmínkách, kde se děti mohou zblízka seznámit s těžkostmi hasičské profese. Následuje prohlídka speciální techniky jako je vyprošťovací automobil, evakuační autobus, jeřáb, automobilový žebřík, kontejner s dozimetrickými rámy a výjezdové techniky, která je součástí běžné exkurze.

Rozdíl v koncepci exkurze s použitím VR je v zaměření na speciální techniku a různé profesní specializace u HZS JHC. Praktičtější ladění exkurze bylo zvoleno vzhledem k potřebám cílové skupiny žáků ve věku zhruba 12 – 16 let. Popsaný program exkurze se stal také součástí projektu Jihočeské hospodářské komory Implementace Krajského akčního plánu Jihočeského kraje III, spolufinancovaným Evropskou unií, který seznamuje žáky 8. tříd základních škol s různými podniky a provozy a pomáhá jim v rozhodování při výběru střední školy.

Tímto programem letos prošly tři stovky dětí.

Střední školy

Příslušníci HZS JHC se pravidelně podílí na výuce odborných předmětů střední školy Polytechnické v Českých Budějovicích, oboru požární ochrana. Na 4 středních školách v okrese Tábor provedli hasiči z ÚO HZS JHC Tábor osvětové přednášky s cílem přiblížit studentům oblast ochrany člověka za mimořádných událostí a obrátit jejich pozornost ke sboru při výběru povolání.

Vysoké školy

Na Jihočeské univerzitě probíhá výuka předmětů Ochrana obyvatelstva a prevence rizik a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve specializačním vzdělávání kurzu první pomoci na katedře společenských věd Pedagogické fakulty JU. Cílem tohoto vzdělávání je připravit budoucí pedagogy na identifikaci rizika a správnou reakci pedagoga

a studentů při vzniku mimořádné události.

Dále se příslušníci HZS JHC zapojují do výuky předmětů s tematikou požární ochrany, IZS, ochrany obyvatelstva a krizového řízení i na dalších fakultách Jihočeské univerzity a Vysoké školy evropských a regionálních studií.

Další akce PVČ

Do dalších 70 preventivně výchovných akcí byli zapojeni jihočeští hasiči, které měly charakter dne dětí, sportovních her, letních dětských táborů nebo dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost.

Návštěvníků těchto akcí bylo okolo 35 000 a do realizace se zapojilo 492 příslušníků.

Dále je prováděno vzdělávání odborných skupin z řad veřejnosti formou seminářů v oblasti požární ochrany, IZS, OOB a KŘ (osoby s odbornou způsobilostí dle zákona č. 133/1985 sb., ČKAIT apod.)

BESIP – Koordinátor BESIP v roce 2023 nepředložil žádný termín, kdy by se mohla uskutečnit společná akce pro střední školy, která má za úkol studentům podat témata dopravní bezpečnosti. Ze strany koordinátora PVČ HZS JHC probíhá aktivní komunikace a koordinátor BESIP kontaktuje každý měsíc s dotazy na případné termíny.

Akreditovaný kurz Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

31 učitelů středních a základních škol z celého území Jihočeského kraje absolvovalo 13. prosince kurz Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, který je akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Učitelé se seznámili s podklady k výuce témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v základních školách a čtyřletých gymnáziích. Tento materiál MŠMT nabízí pedagogům soubor základních pojmů z oblasti ochrany člověka za běžných rizik

a mimořádných událostí, návrh na rozložení učiva do jednotlivých ročníků základní školy včetně očekávaných výstupů, doporučené metody a formy práce, literaturu, pomůcky, užitečné odkazy, nástin začlenění problematiky v stávajícím rámcovém vzdělávacím programu, ale také návrh testových otázek pro jednotlivé ročníky.

Účastníkům byly poskytnuty příručky s preventivním zaměřením a odkazy na materiály ke stažení ze stránek Generálního ředitelství HZS ČR nebo odkazy na vzdělávací videa.

Na programu semináře byly přednášky zmíněných bezpečnostních okruhů a druhou část tvořily praktické činnosti, při kterých si pedagogové vyzkoušeli hašení hasicím přístrojem nebo resuscitaci na figuríně dospělého člověka i dítěte.

Exkurze na operačním středisku poskytla pedagogům vhled do práce operačních techniků a důstojníků a přiblížila jim příjem tísňových hovorů, vysílání jednotek k zásahu a systémy, které hasiči používají.

Na závěr si účastníci kurzu prohlédli stanici, její techniku a výcvikový polygon s výkladem od zkušených příslušníků z výjezdu.

Finanční prostředky na PVČ a jejich využití v r. 2023

MV – GŘ HZS ČR – 35 000,- Kč

Finanční prostředky, které zůstaly nevyužité ze školení starostů v roce 2023, byly utráceny za materiál PVČ jako nůžkový stan k provádění PVČ, vzdělávací tiskoviny pro veřejnost a vybavení multimediálních učeben na ÚO HZS JHC.

Jihočeský kraj – 90 000,- Kč

Finanční prostředky byly využity na zajištění soutěže Mladý záchranář v akci a vybavení učebny v Českém Krumlově.

Nadace ČEZ - 120 000,- Kč

Finanční prostředky byly využity na nákup interaktivní obrazovky do multimediální učebny na ÚO HZS JHC Český Krumlov.

ESSOX a.s. – 50 000 Kč

38 000 Kč bylo využito jako další zdroj financování interaktivní obrazovky do multimediální učebny na ÚO HZS JHC Český Krumlov, která celkově stála 158 000 Kč. Za 12 000 Kč byly nakoupeny velkoformátové roll-upy.

Rozpočet HZS JHC – 170 000,- Kč

71 000 Kč bylo využito na tisk vzdělávacích tiskovin pro děti, za 49 000 Kč bylo pořízeno 15 roll-upů k využití při PVČ akcích, za 28 000 Kč 10 rozkládacích ploch velikosti A1, kam lze umístit vzdělávací plakáty. 23 000 Kč bylo využito na vybavení multimediální učebny na ÚO HZS JHC Český Krumlov a další materiál k podpoře PVČ.

Vyhodnocení dalších úkolů z „Plánu PVČ HZS Jihočeského kraje na rok 2023“

1. *Realizovat celokrajskou soutěž Mladý záchranář v akci*
Splněno – Od 1. března 2023 probíhalo první kolo soutěže, kde HZS JHC zadával úkoly na web a Facebook a soutěžící zasílali své odpovědi.
17. května 2023 se uskutečnilo finále na CHS České Budějovice.
2. *Připojení k akci ČAHD „Den požární bezpečnosti“*
Splněno – Na webových stránkách HZS JHC a facebookových stránkách byl zveřejněn příspěvek s informacemi a autentickou grafikou na aktuální téma.
3. *Realizace akreditovaných kurzů pro učitele dle platných vzdělávacích dokumentů pro základní a střední vzdělávání*

Splněno – 13. prosince 2023 proběhl na CHS České Budějovice akreditovaný kurz MŠMT Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

4. *Realizace činností podporujících výuku OČMU v mateřských, základních a středních školách*

Splněno – Akce v mateřských, základních a středních školách probíhaly s ohledem na vytíženost jednotlivých příslušníků z důvodu přetrvávajícího zapojení do řešení uprchlické krize, zejména na územních odborech. Konkrétní akce jsou uvedeny v přehledu uskutečněných aktivit níže.

5. *Podpora vzdělávání budoucích učitelů v problematice OČMU na vysokých školách a spolupráce s vysokými školami připravujícími budoucí učitele*

Splněno – Spolupráce je popsána výše v dokumentu v odstavci vysoké školy.

6. *Realizace činností podporujících přípravu seniorů na běžná rizika a mimořádné události*

Splněno - V tomto roce proběhlo celkem 6 akcí pro seniory s celkovou návštěvností 300 osob. Probíhají besedy a přednášky v domovech pro seniory a domech s pečovatelskou službou. V Českých Budějovicích se příslušníci účastní např. Her pro seniory s preventivními aktivitami.

7. *Realizovat projektové dny PVČ v mateřských, základních a středních školách*

Splněno - Akce v mateřských, základních a středních školách probíhaly podle podmínek vytíženosti jednotlivých příslušníků z důvodu přetrvávajícího zapojení do řešení uprchlické krize.

8. *Provozovat PVČ na Facebooku a webových stránkách v podobě soutěží a vzdělávacích textů*

Splněno - HZS JHC aktivně pracuje na publikaci preventivních, vzdělávacích a soutěžních příspěvků na webových stránkách a facebookovém profilu. Nejvýraznější je soutěž pro děti základních škol Mladý záchranář v akci, dále zapojení do celorepublikových akcí jako Dávají za nás ruku do ohně nebo Den požární bezpečnosti.

9. *Zajistit přípravu a tisk preventivně výchovných materiálů*

Splněno – V roce 2023 bylo vynaloženo 71 000 Kč k tisku preventivně výchovných materiálů.

10. *Realizovat exkurze pro segment 2. stupně ZŠ a SŠ za použití 3D brýlí pro virtuální realitu*

Splněno – V roce 2023 bylo realizováno 12 exkurzí pro druhý stupeň ZŠ a střední školy s celkovou účastí 300 osob.

11. *Připojení k celorepublikové soutěži „Dávají za nás ruku do ohně“*

Splněno – Prostřednictvím webových stránek HZS JHC a Facebooku byla zveřejněna výzva k zapojení do této soutěže se všemi potřebnými informacemi.

12. *Realizace kurzu pro vedoucí letních dětských táborů*

Splněno – HZS JHC uspořádalo na jaře 2023 kurz pro vedoucí letních dětských táborů. Obsahem byly základní informace o evakuaci, nouzovém přežití, tísňových linkách, aplikaci Záchranka, výstrahách ČHMI, aplikaci k nahlášení přesné pozice dětského tábora nebo exkurze na KOPIS.

13. *Spolupráce se SH ČMS v oblasti vzdělávání v OOB, KŘ, IZS a PRE*

Splněno – v listopadu proběhla na centrální hasičské stanici odborná příprava tzv. rady prevence, přípravy se zúčastnilo 25 členů SDH. Účastníci byli seznámeni s aktualitami v oblasti PO a PVČ.